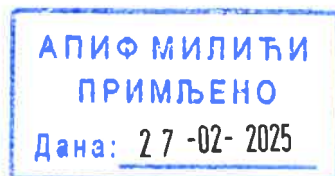

KOMPANIJA "BOKSIT" a.d. MILIĆI
Trg rudara br.1

NAPOMENE - NOTE
UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2024. GODINU

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Preduzeće "Boksit" Vlasenica osnovano je 18.jula 1959.g. a 10.10.1962.g. odobreno je njegovo konstituisanje u samostalno društveno preduzeće za istraživanje i eksploataciju rude boksita "Rudnik boksita" Vlasenica. U skladu sa zakonom o Društvenom kapitalu 1991.g. započeta je vlasnička transformacija upisom internih dionica.

Proces privatizacije je nastavljen u skladu sa zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima i drugim propisima o privatizaciji.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu od 06.09.2001.g. br. U-321/01 a broj registarskog uložka registarskog suda je 1-800 izvršen je upis akcionarskog Društva "Boksit" Milići sa sjedištem u Milićima, Lukić Polje bb. Upisana je promjena svojine državnog kapitala i oblika organizovanja preduzeća "Boksit" Milići sa p.o. prema odredbama zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik RS" br.24/98), i Društvo će u buduće poslovati pod nazivom: AD "Boksit" Milići Lukić Polje bb. Vrijednost kapitala je verifikovana na dan 30.juni 1998.g.sa stanjem imovine, obaveza i kapitala, i iznosi 17.287.671 KM. Kao osnivači Društva, na osnovu obavještenja Direkcije za privatizaciju RS br. 1152/99 od 11.06.2001.g. upisani su sledeći:

Opis	Procenat.uče.u uku.kapitalu	Vrijednost kapitala na dan 30.06.1998.g.	Broj akcija
Interni dioničari	12,052,543	2,083,604	2,083,222
Vaučer ponuda	48,371,102	8,362,237	8,362,266
Penzioni fond	8,794,747	1,520,407	1,520,407
Fond za restituciju	4,397,372	760,203	760,203
Gotovin.prodaje	0	0	0
Državni kapital	26,384,236	4,561,220	4,561,573
Trajni ulozi	0	0	0
Ukupno	100	17,287,671	17,287,671

Po Rješenju br.01-1152-4/99 od 24.01.2001.g. Direkcija za privatizaciju odobrila je program privatizacije "Boksita" Preduzeće u mješovitoj svojini dd sa p.o. Milići.

U 2022. godine je izvršeno povećanje osnovnog kapitala u iznosu od 6.500.000,00 KM, na osnovu Odluke o povećanju osnovnog kapitala od 23.06.2022. godine, pretvaranjem dijela neraspoređene dobiti iz ranijeg perioda u kapital. U Rješenju o registraciji br. 061-0-Reg-22-000 297 od 08.08.2022.godine upisani su sledeći podaci;

Matični broj subjekta upisa 01359002, JIB 4400289270003,

Firma: Akcionarsko društvo "Boksit"

Skraćeni oznaka firme: "Boksit" a.d., Modifikovano ime: Kompanija "Boksit" a.d.

Sjedište: Trg rudara br.1 Milići,

Osnivači subjekta upisa su pojedinačni akcionari prema spisku iz Centralnog registra hartija od vrijednosti, a udio osnivača u kapitalu su pojedinačni akcionari prema spisku iz Centralnog registra hartija od vrijednosti sa pravom učešća u ukupnoj vrijednosti akcionarskog kapitala u iznosu od 23.787.671,00 KM.

Učešće u vlasničkoj strukturi je tabeli "vlasnička struktura". Ukupan akcionarski kapitalu iznosi **23.787.671 KM**.

Vlasnička struktura na dan 31.12.2024.godine :

Oznaka emitenta	Naziv vlasnika HoV	% učešće u osnovnom kapitalu	% učešća u akcijama sa pr.glasa
1	„PAVGORD“ DOO FOČA	88,5321	88,5321
2	PEHAR DARIO	0,4586	0,4586
3	UNICREDIT BANK D.D MOSTAR -Kastodi	0,1964	0,1964
4	RAIFFEISEN BANK D.D.BiH Sarajevo-Kastodi	0,1615	0,1615
5	KOVAL VLADIMIR	0,1157	0,1157
6	ZIF FORTUNA FOND	0,1096	0,1096
7	HIP MARIJA	0,0979	0,0979
11	Ostali akcionari	10,3282	10,3282
	UKUPNO:	100.0000	100.0000

Cijena jedne akcije 01.01.2024. godine iznosila je 0.359 KM, dok je na kraju perioda iznosila 0.40 KM.

Na osnovu člana 13. i člana 14. Zakona o klasifikaciji djelatnosti i Registra poslovnih subjekata po djelatnostima u Republici Srpskoj izdato je Obavještenje o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnosti.

Matični broj 01359002

Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo

Oblik svojine: Dva ili više oblika svojine

Osnovna djelatnost: Vađenje ostalih ruda obojenih metala – 07.29

Svoje finansijsko poslovanje društvo obavlja preko sledećih računa:

- Ž.r. 555-006-00002573-56 Nova banka ad Banja Luka;
- Ž.r. 552-020-00008783-88 Addiko Bank Banja Luka;
- Ž.r. 571-030-00000482-63 BPŠ banka ad Banja Luka;
- Ž.r. 562-003-81430021-32 NLB Banka ad Banja Luka
- Ž.r. 154-560-20071030-78 Intesa Sanpaolo banka d.d.

Lice za zastupanje i predstavljanje je Gordan Pavlović direktor kompanije. Osnovna pitanja su definisana Statutom Društva kao što su: Firma i sjedište Društva, Djelatnost Društva, Osnovni kapital, akcije Društva i rezerve Društva, postupak smanjenja i povećanja osnovnog kapitala, raspodjela dobiti i snošenje rizika i pokriće gubitka, izbor, opoziv i djelokrug organa Društva, sazivanje i rad Skupštine Društva, zastupanje i predstavljanje Društva, Promjena oblika Društva, prestanak Društva, zaštita životne sredine, postupak izmjene statuta i dr.

Organi upravljanja Društvom su : Skupština, Uprava preduzeća.

Direktor Društva u skladu sa svojim ovlaštenjima donosi pojedinačne akte, (odluke). Društvo vrši implementaciju projekta sa jedinstvenim praćenjem procesa rada i poslovanja po svim organizacionim cjelinama i segmentima u kompaniji Boksit na osnovu propisanih i usvojenih procedura od strane Uprave Društva.

Društvo je realizovalo kompletan projekt praćenja procesa rada i poslovanja tako da je uspostavljen sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa zahtjevima standarda ISO 9001:2015.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažavaju se sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednost;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem *načela stalnosti*, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („Going Concern“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani. *Načelo suština iznad forme* podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem *načela uzročnosti prihoda i rashoda*, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo pojedinačnog procenjivanja podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

2.2. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju materijalno značajnih grešaka u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja. U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda** Društva u prethodnoj godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva KONVERTIBILNA MARKA. Pored podataka za tekuću godinu, u finansijskim izveštajima Društva su kao uporedni podaci iskazani podaci iz finansijskih izveštaja za prethodnu godinu.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a

za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

3.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu, kako sa zahtevima profesionalne regulative, tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srpskoj, zahtjeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o fer (pravičnoj) vrednosti aktive i pasive. U Republici Srpskoj je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknativa (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva procenjena, vrši se ispravka vrednosti.

3.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u KM, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale. Zvanični srednji kursevi Centralne banke BIH na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u KM, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi CBBIH:

Valuta	31.12.2024.	31.12.2023.
	Iznos u KM	
1 EUR	1,95583	1,95583
1 USD	1,872683	1,767582

3.3. Prihodi

Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmjeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada. Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode i ostale prihode (uključujući i prihode od uskađivanja vrednosti imovine).

U okviru poslovnih prihoda najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih

proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), i drugi poslovni prihodi.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, prihod povezan sa određenom transakcijom se priznaje prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od zavisnih i drugih povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

U okviru ostalih prihoda, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se dobiti koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

3.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja imovine).

U okviru poslovnih rashoda iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr. Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, negativne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru ostalih rashoda, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

3.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

3.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjenje će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjenje će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane poreske stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

3.7. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili

drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta, se ne priznaje kao nematerijalno ulaganje. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz razvoja (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

3.9. Finansijski lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju finansijskog lizinga, shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga početno merenje vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Fer vrednost je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, diskontna stopa se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo. Po pitanju naknadnog merenja, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

3.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednosti je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga i korisnog veka trajanja.

Amortizacija se vrši primenom metoda pravolinijskog otpisa (proporcionalna metoda), a obračun amortizacije počinje kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

3.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva. Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

3.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 – Ulaganje u nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

3.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu. Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) odmeravaju po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala prilikom njihovog trošenja vrši se primenom metode ponderisane prosečne cene. Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitnog inventara), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati. Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

3.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namenjeno prodaji, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju,
- isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji meri se (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji.

3.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32 - Finansijski instrumenti, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39 – Finansijski instrumenti, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha; i
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri početnom odmeravanju finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem • metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti • korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i • čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

3.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju gotovina i gotovinski ekvivalenti, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju

se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom procene umanjenja vrednosti potraživanja, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja. Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne komisije, donosi Upravni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, nakon razmatranja i predloga popisne komisije, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Upravni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja. Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

3.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja. U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su dugoročni krediti, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani; sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza

po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

3.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom vrednovanja obaveza, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava načelo opreznosti, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i stoga, ne bi bili pouzdani. Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se dugoročnim obavezama smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl.; vrši se direktnim otpisivanjem.

3.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih i po drugim osnovama (na primer, za očekivane gubitke koji će nastati po započetim sudskim sporovima).

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje, kao i smanjenje rezervisanja, se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je: moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; i sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen. Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje. Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva. Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje. Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

3.21. Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodaniće se obaveze Društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje; i
- otpremnine.

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srpskoj, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi se knjiže na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko

kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srpskoj ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u društvu isplaćuje zaposlenima u visini trostrukog iznosa zarade koju su ostvarili za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem se isplaćuje otpremnina (u skladu sa uslovima definisanim pojedinačnim I kolektivnim ugovorom) ili u iznosu definisanom zakonom o radu ukoliko je to povoljnije za zaposlenog.

U nastavku je dat pregled (napomene) po pozicijama Bilansa stanja i Bilansa uspjeha, odnosno pregled sredstava i izvora sredstava, potraživanja i obaveza, kao i prihoda i rashoda.

4. STALNA SREDSTVA

Napomena 1 : AOP (009-012)

4.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA , OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE

Opis	Zemljište	Građevinski objekti (sa investicionim nekretninama)	Nekretnine sa pravom korištenja	Postrojenja i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje na početku godine	5,421,940	49,406,308	963,308	41,843,448	97,635,004
<i>Povećanje</i>	<i>0</i>	<i>475,771</i>	<i>0,00</i>	<i>1,183,167</i>	<i>1,658,938</i>
Nove nabavke	-	-	-	1,183,167	1,183,167
Adaptacija i rekonstrukcija	-	475,771	0,00		475,771
<i>Smanjenje:</i>	<i>17,373</i>	<i>3,964,344</i>	<i>963,308</i>	<i>8,261,656</i>	<i>13,206,681</i>
Rashod, prodaja idr.	17,373	3,964,344	963,308	8,261,656	13,206,681
Stanje na kraju godine	5,404,567	45,917,735	0,00	34,764,959	86,087,261
Kumuli. ispravka vrij.	0	16,182,325	305,404	29,432,079	45,919,808

Stanje na početku godine

Povećanje:	0	1,398,608	52,988	2,698,777	4,150,373
Amortizacija		1,398,608	52,988	2,698,777	4,150,373
Smanjenja:	0	758,514	358,392	6,320,232	7,437,138
Kumulirana ispravka u otuđenju		758,514	358,392	6,320,232	7,437,138
Stanje na kraju godine	0	16,822,419	0,00	25,810,624	42,633,043

Neto sad Vrije

31.12.2024	5,404,567	29,095,316	0,00	8,954,335	43,454,218
-------------------	------------------	-------------------	-------------	------------------	-------------------

Shodno primjeni standarda MSFI 16, na kontu 04101 - Nekretnine sa pravom korišćenja, vodi se imovina, koju, po osnovu ugovora o zakupu objekata (do jula 2024. godine), Kompanija koristi za obavljanje poslovne djelatnosti.

Napomena 2 : AOP 023

4.2 DUG.FIN.PLASMANI- UČEŠĆE U KAPITALU ZAVISNIH I OSTALIH PRAVNIH LICA

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Akcije Drina osiguranje i Farma koka nosilja	0,00	651,820
Ulog u Specijalnu bolnicu "Boksit"	0,00	1,987,000
Ulog u "Soligna" d.o.o. Milići	0,00	2,087,529
Ulog u "Gramel" d.o.o. Milići	0,00	1,404,486
Ukupno – kupovina akcija i ulozi	0,00	6,130,835

5. TEKUĆA SREDSTVA

Napomena 3 : AOP (038-043)

5.1 ZALIHE

	u KM	
O p i s	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
1 Zalihe materijala	4,062,198	3,785,227
2 Zalihe gotovih proizvoda	458,453	11,575,311
3 Zalihe robe	153,830	220,531

4 Zalihe bruto - ukupno	4,674,481	15,581,068
5 Ispravka vrijednosti zaliha	(925,437)	(913,596)
I Zalihe neto	3,749,044	14,667,473
1 Dati avansi	963,289	160,555
2 Ispravka vrijednosti datih avansa		
II Dati avansi -Ukupno-	963,289	160,555

5.2. POTRAŽIVANJA I FINANSIJSKI PLASMANI

Napomena 4 : AOP (047-048)

5.2.1 POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Kupci u zemlji	2,628,245	4,731,748
Kupci u inostranstvu	58,673	270,983
Ispravka vrednosti	(4,981)	(70,378)
Ukupno kupci, neto	2,681,937	4,934,606

Potraživanja od kupaca odnose se na potraživanja za prodane proizvode , uglavnom rudu boksita, robe široke potrošnje, sušeni i mljeveni hidrat, kao i izvršene usluge prevoza robe i putnika na domaćem i ino tržištu, zdravstvene usluge (sistematski pregledi zaposlenih) i ostalo.

Napomena 5 : AOP 050

5.2.2. DRUGA POTRAŽIVANJA

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Potraživanja za dividende od pov.pravnih lica	41,910	41,910
Potraživanja od zaposlenih	91,290	492,840
Potraživanja od državnih organa (Fond zdravstva-refundacije neto plate)	10,624	0
Ostala kratkoročna potraživanja	160,796	167,247
Ispravka vrednosti		
Ukupno druga potraživanja, neto	304,620	701,997

Druga potraživanja čine:

- potraživanja od zaposlenih po osnovu prodatih roba i izvršenih usluga iz asortimana Kompanije "Boksit".

Naime, zaposleni u velikoj mjeri koriste pogodnosti kupovine roba i proizvoda iz prodajne mreže Kompanije-Benzinskih stanica Vukšić polje , kao i usluge prevoza i zdravstvene usluge uz odloženo plaćanje, a takođe i pogodnosti pri kupovini stanova, za koje je rok otplate i do 10 godina.

- potraživanja za dividendu i učešće u dobiti povezanih pravnih lica su potraživanja za dividendu od povezanog pravnog lica - Specijalna bolnica Boksit Milići.

Ostala kratkoročna potraživanja odnose se na depozit zadržan kod Verag Spedition, po osnovu odobrenog povrata PDV-a u inostranstvu.

Napomena 6: AOP 055

5.2.3 .KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Kratkoročni krediti u zemlji	602,200	0
Ukupno kratkoročni fin. plasmani	602,200	0

Napomena 7 : AOP (062 + 063)

5.2.3. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Žiro i tekući računi	9,199	1,465
Glavna blagajna	0	9,919
Devizni račun	4,808	7,904
Ukupno gotov. Ekviv. i gotov., neto	14,007	19,288

Napomena 8 : AOP (064 + 065)

5.2.4. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA ,PDV

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
AVR	0	168,607
POTRAŽIVANJA PO OSN.VIŠE PLAĆENOG PDV	0	1,690
AVR I PDV	0	170,297

Napomena 9 : AOP (104+105+116+120++125+126)

6. KAPITAL

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Osnovni kapital	23,787,671	23,787,671
Revalorizacione rezerve	0	15,996,452
Zakonske rezerve	2,402,250	2,402,250
Neraspoređena dobit ranijih godina	13,924,755	13,690,138
Neraspoređena dobit tekuće godine	795,295	234,617
Ukupno :	40,909,971	56,111,128

7. OBAVEZE

Napomena 10 : AOP (139+142)

7.1. OBAVEZE PO OSNOVU DUGOROČNIH KREDITA I LIZINGA

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Dugorocni krediti banaka	24,216	2,630,338
Dugoročni kredit povezanih lica	6,785,000	0
Obaveze po dugoročnom lizingu	0	1,031,143
Ukupno dugoročni krediti i lizing	6,809,216	3,661,481

Napomena 11: AOP (151 +151)

**7.2. OBAVEZE PO OSNOVU KRATKOROČNIH KREDITA I DIO DUG.OBAVEZA KOJI
DOSPIJEVA ZA PLAĆANJE U PERIODU DO GODINU DANA**

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023. god.
Dio dug.fin. obaveza po kreditima koje dosp.do godinu dana	1,171,639	2,860,654
Dio dug.ob. po fin.lizingu koji dospjevaju do godinu dana	208,105	1,751,676
Ostale kratkoročne fin.obaveze (kratk.pozajmice)	0	24,000
Kratkoročni krediti	0	4,197,296
Ukupno kratkoročni krediti	1,379,744	8,833,627

Napomena 12 : AOP (156)

7.3. OBAVEZE PO OSNOVU PRIMLJENIH AVANSA

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Primljeni avansi	8,696	7,280
Ukupno primljeni avansi	8,696	7,280

Napomena 13 : AOP (158+159)

7.4. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Dobavljači u zemlji	1,433,783	7,257,065
Dobavljači u inostranstvu	196,620	501,397
Ukupno dobavljači	1,630,403	7,758,462

Strukturu obaveza prema dobavljačima čine obaveze za nabavke goriva i ulja, repromaterijala i sirovina, eksploziva za potrebe rudarskih radova, rezervnih dijelova za rudarske mašine kao i za transportna sredstva, obaveze po osnovu ugovora o iznajmljivanju mašina za radove na rudniku...

Napomena 14 : AOP (162)

7.5. OBAVEZE ZA PLATE I NAKNADE PLATA

	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Obaveze za plate i naknade plata	415,135	1,421,699
Ukupno obaveze za plate i naknade plata	415,135	1,421,699

Obaveze za plate i naknade plata se odnose na period decembar 2024. godine. Ovo je redovna dinamika isplate plata. Obaveze za plate se servisiraju uredno i nema kašnjenja po ovom osnovu.

Napomena 15 : AOP (164+165+166)

7.6. OBAVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Obaveze za PDV	219,584	222,584
Renta (koncesiona naknada), šume, PPZ i dr.	296,461	208,423
Obaveze za porez na dobitak	0	0
Ukupno obaveze za poreze, doprinose i dr. dažbine	516,045	431,007

Obaveze za koncesionu naknadu po osnovu eksploatacije rude boksita su obaveze po prijavi za IV kvartal 2024. godine i obračunate naknade za PPZ i šume za drugu polovinu 2024.godine.

Napomena 16: AOP (165)

7.7. DRUGE OBAVEZE

	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Druge obaveze	98,105	274,824
Ukupno druge obaveze	98,105	274,824

OBAVEZE UKUPNO :

10,857,345

22,389,118

Ukupne obaveze na dan 30.12.2024.godine su manje u odnosu na ukupne obaveze na dan 31.12.2023.godine za 11,531,773 KM, što je pokazatelj nastavka pozitivnog trenda poslovanja.

8. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

Napomena 17 : AOP (204+205+208+209+212+213+214-215+218)

8.1 POSLOVNI PRIHODI

	u KM	
	<u>31.12. 2024.god.</u>	<u>31.12.2023. god.</u>
Prihodi od prodaje robe		
Prihod od prodaje robe na domaćem tržištu	2,563,924	5,416,555
Prihod od prodaje robe na inostranom tržištu	193,122	422,072
Ukupno prihod od prodaje robe	2,757,046	5,838,627
Prihod od prodaje proizvoda		
Prihod od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	28,526,134	36,793,149
Prihod od prodaje proizvoda na inostranom tržištu	342,496	36,862
Ukupno prihod od prodaje proizvoda	28,868,630	36,830,011
Prihod od pruženih usluga		
Prihod od pruženih usluga na domaćem tržištu	5,546,196	6,295,488
Prihod od pruženih usluga na inostranom tržištu	820,046	1,585,485
Prihod od pruženih usluga	6,366,242	7,880,973
	<u>31.12. 2024.god.</u>	<u>31.12. 2023.god.</u>
Prihodi od povećanja, odnosno smanjenja vrijednosti zaliha učinaka		
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	23,383	0
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	11,424,262	1,752,837
Ukupno povećanje(smanjenje) vrijednosti zaliha učinaka	(11,400,879)	(1,752,837)
	<u>31.12. 2024.god.</u>	<u>31.12. 2023.god.</u>
Ostali poslovni prihodi	1,114,368	1,538,119
Ukupno poslovni prihodi	27,705,406	50,334,893

Ostale poslovne prihode čine prihodi po osnovu zakupnina poslovnih prostorija i opreme i povrat od Fonda dječije zaštite RS, po osnovu refundacije bolovanja za porodilje, i prihod po osnovu učešća u dobiti zavisnih privrednih društava.

8.2 POSLOVNI RASHODI

Napomena 18 : AOP (220)

8.2.1 NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Nabavna vrijednost robe - veleprodaja	850,690	2,086,997
Nabavna vrijednost robe - maloprodaja	1,669,477	3,350,471
Nabavna vrijednost robe za sops.potrebe	201,528	402,016
Nabavna vrijednost gr. objekata namijenjenih prodaji	-	0
Ukupno nabavna vrijednost	2,721,695	5,839,484

Napomena 19 : AOP (221 +222)

8.2.2.TROŠKOVI MATERIJALA

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023.god.
Troškovi materijala za izradu	4,309,798	11,078,042
Troškovi alata i inventara	30,540	25,535
Troškovi rezervnih dijelova	886,303	1,051,243
Troškovi auto-gume	264,075	500,351
Troškovi goriva	3,380,493	4,582,182
Troškovi električne energije	602,610	847,081
Ostali troškovi	20,169	53,600
Ukupno troškovi materijala	9,493,988	17,068,761

U troškovima materijala , najveće učešće imaju troškovi materijala za izradu- a u okviru njih troškovi ulazne sirovine- sirovog hidrata , koji su znatno veći u odnosu na prošlu godinu, ali je povećan i prihod od prodaje proizvoda.

Napomena 20 : AOP (223+225)

8.2.3. TROŠKOVI PLATA, NAKNADA PLATA I OSTALI LIČNI RASHODI

	31.12.2024.god.	31.12.2023. god.
Troškovi bruto plata i naknada	6,548,564	7,882,359
Ostali lični rashodi	1,516,840	1.063,573
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada	8,065,404	8,945,932

Napomena 21 : AOP(226)

8.2.4. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	31.12.2024.god.	31.12.2023. god.
Troškovi transportnih usluga	3,705,964	4,786,435
Troškovi usluga održavanja	180,028	197,818
Troškovi zakupnina	800	7,200
Troškovi ostalih usluga	2,225,820	2,059,740
Ukupno troškovi proizvodnih usluga	6,112,612	7,051,194

Napomena 22 : AOP (228+233)

8.2.5. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	31.12.2024.god.	31.12.2023. god.
Troškovi amortizacije	4,149,732	4,728,115
Troškovi rezervisanja	0	0
Ukupno troškovi amortizacije	4,149,732	4,728,115

Napomena 23 : AOP (234)

8.2.6. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	31.12.2024.god.	31.12.2023. god.
Troškovi ishrane zaposlenih	289,033	527,633
Troškovi reprezentacije	24,491	8,174
Troškovi premije osiguranja	462,158	613,259
Troškovi platnog prometa	41,340	58,915
Troškovi bankarskih usluga	40,259	46,492
Troškovi komunalnih i repub.takse	-	-
Troškovi poreza (renta, porez na nepokr,šume,PPZ, vode	1,071,079	982,059

Ostali nematerijalni troškovi	2,058,189	1,972,820
Ukupno nematerijalni troškovi	3,986,549	4,209,352
Poslovni rashodi ukupno:	34,529,980	48,912,111
Napomena 24 : AOP (241+243-245-246)		

8.3. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	u KM	
	31.12.2024.god..	31.12.2023. god.
8.3.1. FINANSIJSKI PRIHODI		
Positivne kursne razlike	5,767	10,130
Prihodi od kamata	181,336	7,472
Ukupno finansijski prihodi	187,103	17,922
8.3.2. FINANSIJSKI RASHODI		
Rashodi kamata	1,714,989	726,964
Negativne kursne razlike	65,421	49,852
Ostali finansijski rashodi (kasa skonto odobren kupcima)	0	786
Ukupno finansijski rashodi	1,780,410	777,602

Ostali finansijski prihodi se odnose na prihode po osnovu kasa skonta i pozitivne kursne razlike. Najveće učešće u finansijskim rashodima imaju rashodi po osnovu kamata, a odnose se na kamate po osnovu kreditnih zaduženja kao i kamate po osnovu finansijskog lizinga i kašnjenja u plaćanju dospjelih obaveza.

Napomena 25 : AOP (252,257,258,259,262,268,270)

8.4. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	u KM	
	31.12.2024.god.	31.12.2023. god.
8.4.1. OSTALI PRIHODI		
Dobici od prodaje učešća	936,280	
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava i materijala	182,867	297,343
Viskovi	2,398	258
Prihodi po osnovu otpisa obaveza	77,687	90,910
Drugi nepomenuti ostali prihodi	13,024,513	142,574
Ukupno ostali prihodi	13,926,745	531,085

8.4.2. OSTALI RASHODI

Gubici od ulaganja u ovezana pravna lica	2,033,544	
Gubici po osnovu rashodovanja o.s.	2,126,753	180,166
Otpisi obrtnih sredstava- potraživanja od kupaca	475,871	483,110
Manjkovi	37,243	58,424
Drugi nepomenuti ostali rashodi	38,156	237,870
Ukupno ostali rashodi	4,711,567	959,570

Napomena 26:

9. DOBITAK

	31.12.2024.god.	31.12.2023. god.
I. Ukupni prihodi	41,819,253	50,883,900
II. Ukupni troškovi	41,021,958	50,649,283
Bruto Dobit	797,295	234,617
Poreski rashodi perioda	0	0
Neto Dobitak	797,295	234,617

DIREKTOR KOMPANIJE
Gordan Pavlović

Milići, februar 2024. godine.